

Hukuk Bülteni

Rekabet Hukuku | Aralık 2023

KARTELLERİN ORTAYA ÇIKARILMASI AMACIYLA AKTİF İŞBİRLİĞİ YAPILMASINA İLİŞKİN YENİ YÖNETMELİK YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

2009 yılından beri yürürlükte olan Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ("**Kanun**") 4. maddesi ile yasaklanan kartellerin ortaya çıkarılması amacıyla Rekabet Kurumu ("**Kurum**") ile aktif işbirliği yapanlara Kanun'da belirtilen para cezalarının verilmemesine veya verilecek cezalarda indirim yapılmasına ilişkin usul ve esasları düzenliyordu. Söz konusu yönetmelik yürürlükten kaldırılarak, yeni Aktif İşbirliği Yönetmeliği ("**Aktif İşbirliği Yönetmeliği**") 16 Aralık 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı ve yürürlüğe girdi.

Aktif İşbirliği Yönetmeliği ile getirilen önemli değişiklikler aşağıda özetlenmiştir.

1. Esasa Yönelik Önemli Değişiklikler

Aktif İşbirliği Yönetmeliği, başvuru sahibi kavramını tanımlamış ve teşebbüsler ve teşebbüs birliklerinin yanında bunların yönetici ve çalışanlarının da bağımsız bir şekilde aktif işbirliği başvurusunda bulunabileceğini düzenlemiştir. Bu kapsamda yöneticiler ve çalışanların para cezalarında uygulanacak indirim bakımından gözetilecek sıralamada önemli bir rol oynadıklarını vurgulanmıştır.

Aktif İşbirliği Yönetmeliği'nde bir kartelin tarafı olmaksızın, faaliyetleriyle rakipler arasında bir kartelin kurulmasını kolaylaştıran teşebbüs ve teşebbüs birlikleri "kartel kolaylaştırıcısı" olarak tanımlanmıştır. Bu doğrultuda kartel kolaylaştırıcılarına Kurum ile aktif işbirliği yapmak ve buna bağlı olarak para cezasından muafiyet veya indirim almak imkanı sağlanmıştır. Rakip teşebbüslerin ortak bir üçüncü taraf aracılığıyla dolaylı iletişimler yoluyla gerçekleştirdikleri ve "topla-dağıt" kartelleri olarak adlandırılan ihlaller bakımından, kartel kolaylaştırıcıları (dolaylı temasa aracı olan teşebbüsler) da Aktif İşbirliği Yönetmeliği'nden yararlanabilecektir. Söz konusu teşebbüslerin idari yaptırımlar bakımından kartel tarafları ile aynı şekilde sorumlu

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

tutulduğu göz önünde bulundurulduğunda, yeni düzenlemenin aktif işbirliğine teşvik bakımından yararlı olması beklenmektedir.

Bir önceki düzenlemeden farklı olarak, Aktif İşbirliği Yönetmeliği para cezalarında indirimden yararlanmak isteyen başvuru sahiplerine Kurum'a katma değer yaratan belge sunma şartı getirmektedir. Dosya kapsamındaki mevcut deliller dikkate alınarak, Kurum'un karteli ispat etme imkânını güçlendirecek bilgiler ve belgeler katma değer yaratan belge olarak tanımlanmaktadır. Diğer yandan, katma değer yaratma koşulunun sağlanmaması nedeniyle aktif işbirliği başvurusu kabul edilmeyen başvuru sahiplerince sunulan bilgi ve belgelerin dosya kapsamından çıkarılacağı ve soruşturma sonucunda alınacak nihai karara dayanak yapılmayacağı düzenlenmiştir.

Aktif İşbirliği Yönetmeliği ile, para cezalarında yapılacak indirimlerin alt ve üst sınırlarında da değişiklikler yapılmıştır. Para cezalarına uygulanacak indirimlerin alt sınırları tüm başvurucular bakımından düşürülmüş, ikinci ve diğer başvuru sahiplerine yapılacak indirimlerin üst sınırları ise artırılmıştır. Sırasıyla, ilk başvuru sahibine uygulanan indirimin alt sınırı üçte bir oranından %25'e; ikinci başvuru sahibine uygulanan indirimin alt sınırı %25'ten %20'ye ve diğer başvuru sahiplerine uygulanan indirimin alt sınırı altıda birden %15'e düşürülmüştür. Yönetici ve çalışan konumundaki başvuru sahiplerine uygulanacak indirim oranları da aynı şekilde azaltılmıştır.

Son olarak, Aktif İşbirliği Yönetmeliği ile, kartel oluşumuna yönelik yapılan bir aktif işbirliği başvurusunun ardından Rekabet Kurulu'nun söz konusu ihlalin kartel niteliğinde olmadığına ancak kartel dışındaki "diğer ihlaller" kategorisinde olduğuna karar vermesi durumu düzenlenmiştir. Bu tür durumlarda Aktif İşbirliği Yönetmeliği uygulama alanı bulacak; Rekabet Kurulu tarafından bir kartelin varlığı tespit edilmemiş olsa dahi başvuru sahipleri Aktif İşbirliği Yönetmeliği'nde yer alan indirim oranlarına tabi olacaktır.

2. Usule Yönelik Önemli Değişiklikler

Aktif İşbirliği Yönetmeliği usul bakımından da önemli değişiklikler getirmiştir. Öncelikle, aktif işbirliği başvurusu yapılabilecek süre sınırlandırılmıştır. Bu kapsamda, başvuru sahiplerinin başvurularını soruşturma bildirimini tebliğini takip eden üç ay içinde yapmaları gerekmektedir. Bu düzenleme ile Kurum'un önemli bir delil elde etme prosedürü olan aktif işbirliği süreçlerini hızlandırmayı amaçladığı söylenebilir.

Kartelle ilgili sunulacak bilgi ve belgelerin kapsamı; kartelin coğrafi kapsamı, kartel kolaylaştırıcılarının isimleri ve görüşmelerde kullanılan görüşme araçları gibi diğer bilgi ve belgeleri kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Ayrıca, gerekli görüldüğü hallerde başvuru sahibinin mevcut ve eski yönetici ve çalışanlarının bilgilerine başvurulması konusunda azami gayret ve özeni göstermesi gerekliliği Aktif İşbirliği Yönetmeliği ile vurgulanmıştır. Son olarak, başvuru sahibinin kartel hakkında ek bilgi ve belgeler edinmesi halinde, bu bilgi ve belgeleri ikinci yazılı savunma süresinin bitiminden önce, ivedilikle Kurum'a sunması zorunlu tutulmuştur.

Sonuç

Yakın zamanda yürürlüğe giren Aktif İşbirliği Yönetmeliği, hem uygulamada karşılaşılan yenilikler hem de mevzuatta yapılan güncel değişiklikler ile uyum sağlamak ve aktif işbirliği

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

mekanizmasını daha etkin bir vasıta haline getirmek amacıyla yapılan önemli değişiklikler içermektedir.

İLETİŞİM

Rekabet Hukuku Danışmanı
Neyzar Ünübol

nunubol@kolcuoglu.av.tr

Stj. Av. Doęa Seylan

dseylan@kolcuoglu.av.tr